

አገዳሲ ሓበሬታ ብዛዕባ ኮሮና ቫይረስ

1. **ብኸመይ ሰብ እዚ ኾሮና ቫይረስ ይመጽ?** እዚ ቫይረስ ካብ ሰብ ናብ ሰብ ይመሓላለፍ። እዚ ዝከውን ከኣ ንኣብነት ብሰዓል፣ ብዘረባ ወይ ድማ ብሰላምታ እዩ።
2. **ብኸመይ ይፈልጥ ሰብ እቲ ቫይረስ ከም ዘለዎ?** እንተድኣ ኣቲ ሰብ ኾሮና ቫይረስ ኣለዎ፣ ከም ሰዓል፣ ናይ ኪሳድ ሕክኽ፣ጸረርታን ረስንን ይገብረሉ። እዚ ከኣ ተመሳሳሊ ከም እንፊሉወንዛ እዩ። ንሓደ ሓደ ሰባት ወን የውድቆም ኣዩ። ንገለ ገሊኡም ትሓከምቲ ውን ዝኸፈኣ ካብ ካልኣት ናይ ምስትንፋስ ጸገም ወይ ውን ረኽሲ ናይ ሳንቡእ ይገብረሎም። እንተድኣ እቲ ሰብ ቫይረስ ኣለዎ፣ ን 14 መዓልቲ ዝኸውን ክጸንሕ ይክእል እዩ፣ እዚ ተርእዮታት ክይጀመረ።
3. **ስለምንታይ እዩ እዚ ኾሮና ቫይረስ ሓይዒኛ ኾይኑ?** ኣብ ዝበዝሐ ሰብ እዚ ሕማም ኾሮና ቫይረስ ፍኩስ ዝበለ እዩ። ብ 15% በቲ ሕማም ዝተጠቐዐ ግን፣ ክቢድ ናይ ምስትንፋስ ጸገም ን ረኽሲ ናይ ሳንቡእ ይገብረሎም። በዚ ሕማም ዝሞቱ ግን ዝበዝሑ ዓበይቲን ሑዱር ሕማም ዝነበሮምን እዮም።
4. **እንታይ ክገበር ኣለኒ ፣ እንተድኣ እቲ ምልክታት ኣለኒ?** ዝኮነ ረስኒ፣ሰዓል ወይ ውን ሕጽረት ትንፋስ ዘለዎ ኣብ ሓደ ቦታ ኣቀዲሙ በቲ ቫይረስ ዝትለኽፉ ሰባት ዝነብር እንትኮይኑ ናብ ሓኪም ብምድዋል ቆጸራ ይሓዝ።እንተድኣ ረስኒ፣ሰዓል ወይ ከኣ ሕጽረት ምስትንፋስ ኣለካ ምስ ሰባት ምርኻብ ኣውሕድ። እንተወሓደ ካብ 1.5 ክሳብ 2 ሜትሮ ካብ ሰባት ምርሓቕ። እንተተኸኢሉ ካብ ገዛኻ ወይ መደቀሲ ክፍልኻ ዘይምውጻእ። ክትስዕል ወይ ድማ ክትህንጥስ ኢድካ ምዕባስ ወይ ድማ ሰፍት ምጥቃም፣ ድሕሪ እዚ እቲ ሰፍት ብቕልጡፍ ኣብ እንዳ ጎሓፍ ምድርባይ። የእዳውካ ብቕጻልን ብግቡእን ብፍላይ ድማ ድሕሪ ካብ ዓይኒ ምድሪ ምውጻእካን መግቢ ምቕራብካን ምሕጻብ።
5. **እንታይ ክገብር ኣለኒ፣ እንተድኣ ምስ ሓደ በዚ ሕማም ዝተለኸፈ ሰብ ተራኺብ?** እንተድኣ ምስ ሕደ ብሕማም ኮሮና ቫይረስ ዝተለኸፈ ሰብ ተራኺብካ ናብ ሓኪምካ ወይ ድማ ናብ ኣብ ከባቢኻ ዘሎ ማእከል ጥዕና ብምድዋል ሓብሮም። መስመር ቴሌፎን ምስ ብዝሒ ደወልቲ እንተድኣ ተታሒዙ፣ ናብ ሚኒስትሪ ጥዕና በዚ ዝስዕብ ቁጽሪ 030 346 465 100 ደውል።ተቐባሊ ቴሌፎን ናይዚ ቁጽሪ ቋንቋ ጀርመን ወይ ዶቻ ጥራይ ኢዩ ዝዘረብ።እንተድኣ ምስ ብዙሓት ሰባት ኣብ ሓደ ቦታ ትቕመጥ ኮንካ ወይ ውን ኣፍቲ መቀብሊ ቦታ ትነብር ትኮንካ፣ ብቕልጡፍ ሓብር ነቶም ኣማከርቲ ኣካላት። ና ቤት ትምህርትኻ፣ ስራሕካ ቤት ትምህርቲ ቋንቋ ወይ ድማ ናይ ሞያ ትምህርትኻ ሓብር። ብትወሳኪ በቲ ሕማም ምልካፍካን ዘይምልካፍካን ንምርግጽ ካብታ ምስቲ ሕማም ዘለዎ ሰብ ዝተራኸብካላ ዕለት ን 14 መዓልታት ኣብ ገዛ ክትጸንሕ ኣለካ።
6. **ኮሮና ቫይረስ ኣብ ማዓልታዊ ሂወትና ዘስዕቦ ጽልዎ እንታይ ኢዩ?**
 - ኣብ ህዝባዊ ቦታታት ናይ ግድን 1.5 ሜትሮ ካብ ካልእ ሰብ ክትርሕቕ ኣለካ።እዚ ሕገ እዚ ግን ነቶም ኣብ ሓደ ገዛ ዝቕመጡ ኣይውክልን ኢዩ።ብተወሳኺ ኣብ ክልተ ዝተፈለለዩ ገዛ ዝነብሩ ቤተሰብ ኣብ ገዛ ወይ ኣብ ደገ ኣብ ዝራኸብሉ ናይ ግድን ኣይኮነን 1,5 ሜትሮ ክፈናተቱ።
 - ኣብ ሓደ ገዛ ዝብዝሐ መጠን 5 ሰባት ጥራሕ ካብ ዝተፈለለዩ ስድራቤታት ዝመጹ ክእከቡ ይፍቀድ።ወይ ድማ ካብ ክልተ ዝተፈለለዩ ቤተሰባት ።ኣብ መጀመርያ ወርሒ ሰነ ፍኹስ ክብል ይክእል ኢዩ።

- ንድኳን ኣብ ትኸድሉ ግዜ ኣፍኩምን ኣፍንጫኹምን ብ መንዲል ሸርባ ወይ ድማ ማስክ ሸፍኑ።
- ኣብኣብ ሓይ ድኳን ብዙሕ ሰብ ምስ ዝህሉ ቅድሚ ምእታውኩም ኣድላዪ ጥንቃቄ ክትገብሩን ርሕቀትኩም ሓሊኹም ክትጽበዩን ትግደዱ።
- ህዝባዊ ምውግዓዝያ ከም ባቡር፣ኣውቶቡስ ወይ ድማ ናይ ከተማ ባቡር ኣብ ትጥቀሙሉ ኣፍኩምን ኣፍንጫኹምን ብ ማስክ፣ሸርባ ወይ ጫርቂ ክትሸፈኑ ይግባእ።ኣብ መጸበዪ ኣውቶቡስን ባቡርን እውን እዚ ሕጊ ክኸበር ይግባእ።
- ብዙሓት ስፖርታዊ ትካላት ከም ፊትነስ ስቱዲዮ፣መሐንበሲ ዕጹው ኢዩ።ሜዳ መጻወቲ ግን ተኸፊቱ ኣሎ። ዓይነት ስፖርት ብዘይ ምትንካፍ ኣካላት ክለማመዱ ይፍቐድ፣ኣብዚ ውን 1,5 ሜትሮ ክንረሓቑኹን ንግደድ።
- ባራት፣ክለብ፣ ለይታዊ ትልሂት፣ ናይ ድራማ ቦታ፣ኮንሰርት፣።ሲኔማታት፣ መዛናግዒ መናፍሻታት ዕጹው ኢዩ።ቤተ መዘክር፣ መናፈሻ እንስሳታት፣መካነ ኣንስሳታት፣ኤግዚብሽን ተኸፊቱ ኣሎ።
- ቁንጅና ሳሎን፣ስነ ጽባቕ ጽፍሪ ከምኡ ውን ስነ ጽባቕ ጸጉሪ ርእሲ ተኸፊቱ ኣሎ።እቲ ወጽዩ ዘሎ ሕጋዊ ግን ክኸበር ኣለዎ።ናኣብነት እቲ ዓሚልን እቲ ሰራሕን መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን ክጥቀሙ ኣለዎም።
- ቤት መግቢን ፋስት ፉድን ተኸፊቱ ኣሎ።እንተኾነ ግን ኣብ ትሕቲ ዝተፈለየ ሕጊ።ኣብ ቤት መግቢ ንዝፍጠር መልክፍቲ እዚ ሕማም ንምቁጽጻር ርሕቀትካ ክትህሉን ሽምካን ኣድራሻኻን ክዝምዝገብ ኣለካ።
- ሃይማኖታዊ ምትእኻኻብ ናኣብነት፣ ቤተክርስቲያን፣ መስጊድ ከምኡ ውን መጻለዪ ቦታ ናይ ካልኣት ሃይማኖታት ክፋት ከይኑ፣እንተኾነ ግን 1,5 ሜትሮ ክንረሓቑኹን ኣለዩ።ብተወሳኺ ኣድላዪ ጥንቃቄታት ኣብ ማሕበረሰብ እቲ ሃይማኖት ይግበር።
- መገሻ ኣብ ውሽጢ ዓዲ ብዝተወሰነ መልክዑ ተኸፊቱ ኣሎ።መገሻ ናብ ሃገራት ኤውሮጳ ፍቕድ ከይኑ እቲ እትኸይ ሃገር ግን ይውሰን ኢዩ።
- መዋእለ ህጻናት ዕጹው ኢዩ።እንተኾነ ግን ንፍርቂ ካብ ብዝሒ እቶም ተማሃሮ ክፋት ኢዩ። ኣብዚ ኣገደስቲ ጉጅለ ኣለዉ።ብዛዕባ እዚ ንማሕበራዊ ጉዳይ ናይቲ ቤት ትምህርቲ ተወከሱ፣ ደቕኹም ሚስቶም ኣገደስቲ ጉጅለ ክኮኑ ይፍቐድም እንትኾይኑ።
- ቤት ትምህርቲታት ብኸፈል ክፋታት ከይኖም ን ነፍሲ ወከፍ ድርጅ ክለስ ግን ዝተፈለለዩ ሕጊ ኣለዎ።ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ቤት ትምህርትኹም ወይ ድማ ኣብ ቤት ትምህርቲ ደቕኹም ተወከሱ።
- ድሕሪ በዓለ ሓምሳ (Pfingstferien) ሰነ 15 ቤት ትምህርታት ብውሑዳት ጉጅለን ዝተፈለለዩ ማዕልታትን ክጅምር ኢዩ።
- ዩኒቨርሲታት ክሰብ ዝኸፈታ ትምህርቲ ብ ኣንላይን ክወሃብ ኢዩ።
- ምብጻሕ ኣብ ኣብይተ ሕክምናን መእለዪ ዓበይትን ብዝተወሰነ መልክዑ ክፋት ኢዩ።ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብኡ ሕተቱ።
- ዓበይቲ ሰባት ምስ ቆልዑ ክውዕሉ ዩብሎምን።ምኽንያቱ ዋላ እኳ ቆልዑ በዚ ሕማም ተጠቃዕቲ እንተኾኑ፣ ምልክታት እዚ ሕማም ግን ቀልጢፉ ኣይረኣዩምን።
- ኣስራሕቲ ን ሰራሕተኛታት ኣብ ገዛ ከይኖም ንክሰርሑ ሰዓታት ኸጠዓዕምሎም ኣልዎም።

ነዚ ዝትጠቅሰ ሕግታት ምስ ዘይተማልእ ብ ፖሊስ ከምኡ ውን ዝምልከቶም ኣካላት ናይ ገንዘብ መቅጻዕቲ ትቕጻዕ።

7.ቆጶራ ናብ ቤት ጽሕፈታት ኪሕዝ ይኸል ዶ?

ኣብ ቡዙሓት ከተማታት፣ ዓድታትን ኸማኡ ውን ዘባዊ ምምሕዳራትን ቤትጽሕፈታት ብገደብ ወይ ውን ብትሑት ቁጽሪ ህዝባዊ ርክባት ተኸፊቱ ኣሎ። እንድሕር ደኣ ንኣዝዩ ኣገዳሲ ኪጽኒሕ

ዘይከል ጉዳይ ቆጶራ ደሊኩም፣ ብተለፎን ወይ ውን ኣብ ዌብ ሳይት ናይቲ ቤትጽሕፈት ኣቲኩም ሓበርታ ሃቡ።

8. እንታይ ማለት እዩ ኣብ ገዛ ኪራንቲ?

ንስኻ ወይ ውን ስድራቤትካ በዚ ሕመም እዚ እንተጠቂዕኻ ኣብ ኪራንቲ ኪትጸንሑ ይግበር። እንታይ ማለት እዩ ኣዚ እንጭልና፣ እቲ ተጠቕዑ ኣካል ኣንትደኣ ገዝኡ ወይ ውን መደቕሲኡ ናቱ ዝኮነ መሕጸቢ ሰብነትን ኣይኒ መድሪ ኣልዎ ዝወሓደ ን 14 መዓልቲ ንክይወጽእ ይግደድ። እዚ ብጣዕሚ ከቢድ ዝኮነ ሃዋህው እዩ ብፍላይ ቆልዑ እንትሃሊዮም። እቲ ኣገዳሲ ነገር ግን፣ ምስ ኣዝማድኩም ኸምኡ ውን ምስ መሓዝትኩም ብተልፎን ጥራሕ ምስ ዝከውን ርክብኩም እዩ። ብትወሳኺ ኣብ ኢንተርኔት ዝተፍላለዩ መደባት ነዚ ግዚ እዚ ዝከውን ኣሎ፣ ቪድዮታት ናይ ስፖርት፣ ሙዚቃ፣ ንቆልዑ መዝናግዒ መደባትን ብኣንላን ናይ ሃይማኖት ምርካባትን ወዘተ. .

ዝኮነ ሰብ ኣብቲ ትንብርሉ ዘልኩም ቦታ ብዚ ሕመም ተተለኪፉ፣ ብምልኡ ነባሪ ኣብቲ ቦታ ወይ ድማ ብኸፊል ኣብ ኪራንቲ ከም ትጸንሑ ይግበር። ብሓንሳብ ኮንኩም እቶም ተቆማጦ ኸትጥይቁ ትከሉ እኩም፣ ነቲ ኣጋጢሙ ዘሎ ኩነታት ዝምልከት። ን ኣብነት ነጻ ዝኮነ ናይ ኢንተርኔት ዝርጋሔ ኸትረክቡ። ብዝትረፈ ውን ምስቶም ዝምልከቶም ኣካላት ብዛዕባ ናይ መግቢ ቀረባት ኣብ ቦታኩም ኪመጽ ዝከል ተኾይኑ ኸትውከስዎም ኣልኩም።

ሓፈሻዊ ተሌፎን ሆት ላይን ቢዛዕባ ኾሮና ቫይረስ

ሃገራዊ ጥዕና ቤትጽሕፈት ካብ ሰኑይ ክሳብ ሰምበት ዘሎ ግዝያት ካብ ሰዓት 9 ኪሳብ ሰዓት 18 ብዛዕባ ኾሮና ቫይረስ ዘልኩም ሕቶታት ኸትቅርቡ ኣዚ ቴሌፎን ቁጽሪ ኸትጥቀሙ ተፍቕደልኩም፣ 0711/904-39555

Ein Teil dieses Informationsblattes ist übernommen aus einem Informationsblatt der Johanniter Unfall-Hilfe

Projekt „Welcome 2 Baden-Württemberg“: www.w2bw-projekt.de
Dieses Projekt wird aus Mitteln des Asyl-, Migrations- und Integrationsfonds und der UNO Flüchtlingshilfe kofinanziert.

Europäische Union

Deutschland für den UNHCR.